

De begeleiding door de (preventieve) logopedist kan bestaan uit 4 stappen:

Stap 1	Advies eerstefasediagnostiek
Stap 2	Eerstefasediagnostiek door de (preventieve) logopedist
Stap 3	Vervolggesprek met ouders
Stap 4	Evaluatie en herbeoordeling op het consultatiebureau

Stap 1: Advies eerstefasediagnostiek

Een 'twijfel'-score (2 of 3) op leeftijd van 2 jaar betekent dat er reden kan zijn tot nadere probleemverkenning door middel van eerstefasediagnostiek (zie stap 3). Een van de mogelijkheden bij een 'twijfel'-score is de verwijzing naar een logopedist die preventieve werkzaamheden verricht, zo mogelijk binnen het CJG. Deze is er in getraind om zodanig te adviseren dat (langdurige) behandeling in de toekomst kan worden voorkómen of beperkt. Er kan ook naar een algemeen (kinder-)logopedist verwezen worden die de beschreven taken verricht.

De jeugdverpleegkundige, de verpleegkundig specialist of jeugdarts die het consult op 2-jarige leeftijd heeft uitgevoerd, geeft de ouder informatie over preventieve logopedie en bereikbaarheidsgegevens. Zij/hij bespreekt met de ouder de procedure: de logopedist verricht eerstefase-diagnostiek waarna advies van de logopedist volgt. Aan de ouder van het kind wordt op het consultatiebureau direct een vragenlijst meegegeven met het verzoek die voorafgaand aan het bezoek aan de logopedist in te vullen en mee te nemen.

Binnen de organisatie wordt bepaald welke lijst men gaat meegeven aan de ouder.

Hiervoor kan een keuze gemaakt worden uit de volgende vragenlijsten (zie ook [bijlage 6](#) Overzicht van beschikbare instrumenten):

- Nederlandstalige ouder/kinderen: Lexilijst Nederlands.
- Anderstalige ouder/kinderen (Turks, Arabisch, Tarifit-Berber): Lexiconlijst.
- Anderstalige ouder/kinderen (overige talen): Lexilijst Nederlands.
- N-CDI's Lijsten voor Communicatieve Ontwikkeling (korte vormen).

De jeugdarts, verpleegkundig specialist of physician assistent (PA) geeft aan de ouder een verwijzing voor logopedie en kruist hierop aan:

- Eenmalig logopedisch onderzoek.
- Aan huis-toeslag.

De ouder wordt geadviseerd zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de logopedist. De betreffende logopedist verricht binnen vier weken na aanmelding de eerstefasediagnostiek.

Stap 2: Eerstefasediagnostiek door logopedist

Het doel van het consult bij de logopedist is om de voorwaarden voor spraaktaalontwikkeling te beoordelen en samen met de ouder aan het kind de juiste interventie te bieden. Het consult logopedie wordt bij voorkeur uitgevoerd door een preventief werkende logopedist. De logopedist gebruikt bij het consult vragenlijsten en een genormeerd observatie-instrument voor kinderen van anderhalf tot vier jaar. Het consult duurt 60 minuten.

De logopedist kan na een eerste onderzoek een uitspraak doen over de vraag of er een spraak- en/of taalontwikkelingsprobleem bestaat en aangeven in welke richting de verdere diagnostiek het beste kan plaatsvinden. Naast het advies op maat maakt de logopedist samen met de ouder een inschatting of de ouder zich in staat acht de adviezen op te volgen. Daarbij wordt gekeken naar stimulerende omstandigheden, ruimte, tijd, algehele ontwikkeling, initiatief, contact, frustratie enz. Samen met de ouder wordt het vervolgtraject vastgelegd. Een vervolgspraak is noodzakelijk om het effect te kunnen beoordelen.

Op basis van dit consult zijn twee conclusies mogelijk:

A. Twijfel t.a.v. taalontwikkeling:

- De logopedist geeft de ouder logopedisch advies voor de thuissituatie (gebaseerd op de basisprincipes van het Hanenprogramma) en de ELS-NL mee. Hierdoor kan de ouder zelf de spraak- en taalontwikkeling blijven volgen. Binnen drie maanden wordt een vervolgspraak bij de logopedist gepland om de resultaten van de adviezen te kunnen bespreken.
- Afhankelijk van de hulpvraag overlegt de logopedist met de jeugdarts of de verpleegkundig specialist of er alsnog voor een ander vervolgtraject moet worden gekozen. In dit geval is een vervolgspraak bij de logopedist niet nodig omdat het kind in een ander traject terechtkomt.

B. Geen twijfel t.a.v. taalontwikkeling:

De logopedist geeft de ouder informatiefolders mee zodat de ouder zelf de taalontwikkeling kan blijven volgen. Hierna volgt stap 4.

De JGZ wordt altijd op de hoogte gebracht van de bevindingen.

Stap 3: Vervolg bij twijfel t.a.v. spraaktaalontwikkeling

Indien er twijfel is na de eerstefasediagnostiek vindt na drie maanden een vervolggесprek plaats tussen de ouder van het kind en de logopedist. De logopedist gaat samen met de ouder na in hoeverre het lukt om de gegeven adviezen te gebruiken in de thuissituatie. Ook bespreekt hij/zij of de ouder al effect merkt. Het consult duurt 30 minuten.

Indien nodig geeft de logopedist aanvullende adviezen voor de thuissituatie.

Na afloop van het consult wordt de jeugdarts of de verpleegkundig specialist op de hoogte gebracht van de uitkomsten van het consult. Als de logopedist tijdens de controle inschat dat advisering alleen toch niet voldoende is, kan in overleg met de jeugdarts of verpleegkundig specialist alsnog voor een vervolgtraject worden gekozen.

Stap 4: Evaluatie en herbeoordeling door de jeugdgezondheidszorg op de leeftijd van 2 jaar en 6 maanden

Herbeoordeling van de taal vindt plaats door een jeugdarts, verpleegkundig specialist of jeugdverpleegkundige. De uitslag wordt met de ouder besproken en afhankelijk van de uitslag worden zo nodig vervolgstappen afgesproken.